

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

DELO V KONFEKCIJI

V konfekciji dobijo naši izdelki svojo končno obliko. Izdelujemo več vrst sanitetnih artiklov, katere oddajamo v bolnice, apoteke in tudi trgovine.

Konfekcioniramo: beljena gazo — sterilno in nesterilno, komprese, vato — rolano, cik-cak in stanično, vložke, ovoje tkane in rezano staničevino, plenice tetra, zobne rollice, obliže itd.

Beljeno gazo, ki mora biti hidrofилna, pakiramo kot sterilno in nesterilno. Nesterilno gazo 1/4 m, 1/2 m in 1 m, zavijamo v klobučni papir in vlagamo v vrečke, 10 m gazo zavijamo v superior papir, 100 m gazo pa v polietilen vrečke.

Sterilno gazo zavijamo v pergament papir, steriliziramo in vlagamo v kartončke.

Gazo z manjšimi napakami uporabljamo za rezane ovoje. Gazo moramo najprej zviti na dolžino 5 m, nato jo zrežemo po dimenzijah in zavijemo v papir, na katerem je označena dolžina, širina in vrsta ovoja. Ovoji so tkani in rezani, kaliko in mull.

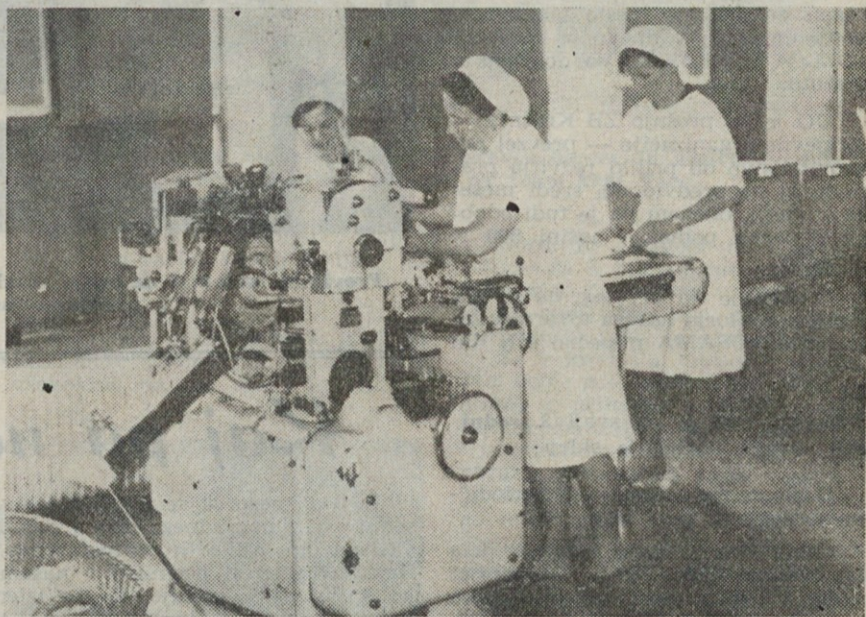
Tkane ovoje dobimo iz tkalnice ovojev, navite na valjčke, katere v konfekciji previjamo na dolžino 5 m ali 10 m in pakiramo vsakega posebej v papir, te pa potem po 10 kom in 100 kom.

Iz tkalnice dobimo tudi krep in ideal ovoje. Ti se na merilnem stro-

ju izmerijo, v konfekciji pa se nato režejo na dolžino 5 m ali 10 m in pošiljajo v belilnico v kuhanje. Ko so suhi, jih zvijemo in zavijemo v

Stanično vato pakiramo kot: vato za poliranje 250 g, vato stanično 5 kg in 25 kg.

Damski vložki se izdelujejo tako, da narezano vato ovijemo z mrežo, ki jo izdelujemo sami na pletilnih strojih, vložimo po 10 kom v polietilenske vrečke, zapremo s sponko in zapakiramo v kartone.

Avtomatu za zavijanje strežejo tri delavke, stroj pa jih nadomešča veliko več

celofan papir in pakiramo po 10 kom.

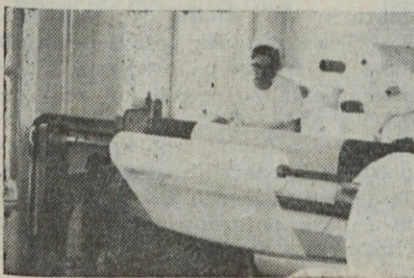
Vato Ia pakiramo po 10 gr, 25 - 50 g, 100 g, 250 g, 500 g, 1 kg. Vato 500 g in 1 kg izdelujemo tako, da plast vate in papirja zvijemo na stroju, razrežemo na določeno dolžino, stehamo in če teža ustreza zavijemo v papir, povežemo s trakom in etikiramo. Če teža ne ustreza, dodamo ali odvmemo vato in nato zavijemo. Ostale dimenzije vate še rolamo in stiskamo ročno.

Cik-cak vato izdelujemo 25 g, 50 g, 100 g. Stroj splisira (naguba) plast vate in jo odrga, ta se vloži v polietilensko vrečko, ki se zapre s sponko in zapakira v kartone.

Cbližev je več vrst. Capsicum na platnu, capsicum na flaneli in tosamplast raznih širin se reže na določene dolžine in pakira v vrečke. Virplast pa se navija po 1 m in 5 m na kolute imenovane navijalci in pakira v kartončke.

Mavčeve ovoje izdelujemo še na zelo star in primitiven način tako, da mull rezan ovoj potresemo z mavcem, zvijemo, zavijemo v pergament papir, zavarimo v polietilen vrečko in zapakiramo v škatlo po 10 kom.

Izdelujemo še porodne predloge, porodne kartone in še dosti drugih artiklov, o katerih pa mogoče kaj več drugič.

Previjanje in kontrola zvite gaze za izvoz

Poročilo o delu UO in DS

Upravni odbor Je imel v času od 27. junija do 1. avgusta 2 redni seji, na katerih je razpravljala o sledečem:

Uspehi v I. polletju 1967; iz poročila je bilo razvidno, da smo z rezultati tega obdobja lahko zadovoljni.

Obravnavana je bila kršitev delovne dolžnosti v oddelku Belilnica. Razpravljalo se je o reorganizaciji podjetja po shemah, ki jih je pripravila za to določena komisija. Ker pa odločitev ni tako enostavna, se bo o tem dokončno razpravljalo na eni izmed prihodnjih sej.

Služba za nagrajevanje je podala predlog nagrajevanja strežnic v naši okrepčevalnici in sicer po doseženem prometu. UO se je s tem načinom nagrajevanja strinjal in dal predlog za potrditev DS-u.

Sprejet je bil sklep, da se izvrši razpis za delovno mesto tehničnega vodje in sicer v dnevem časopisu »DELO«, s pogoji, ki so določeni v Statutu.

UO je na prošnjo ZB Krašnja — Krajevne organizacije — prevzel pokroviteljstvo ob priliki razvitja prapora, ki bo predvidoma sredi meseca avgusta, obenem pa je tudi odobril denarno pomoč v višini 500 N dinarjev.

Sprejet je bil predlog, da se nagradi korektorja našega tovarniškega časopisa TOSAMA mesečno z N din 20.-

Delavski svet je na svoji 3. redni seji sprejel naslednje sklepe:

Soglasno je bil potrjen periodični obračun za I. polletje 1967.

Glede Pravilnika o kvaliteti dela in kvaliteti izdelkov je bil sprejet sklep, da se po en izvod pravilnika ponovno predloži vsakemu članu DS, nakar se bo o sprejemu še enkrat razpravljalo na eni izmed prihodnjih sej.

Sprejet je bil predlog, da se strežnice v naši okrepčevalnici nagrajuje po doseženem prometu.

DS je sprejel sklep, da se vse pomankljivosti, katere je izsledil Republiški inšpektor dela, odpravijo v postavljenih rokih, za kar sta posebno zadolženi varnostna in vzdrževalna služba. Prav tako se pripravi predlog glede podrejenosti varnostne službe direktorju o čemer se bo sklepalo na eni prvi seji DS.

Imenovana je bila komisija za raziskavo vzrokov reklamacije gaze.

»Tovornice duhana Rovinj« se prizna reklamacija cigaretne filtre (odpo-

slati jim 1.000.000 kom cig. filtrov),

Od »Tovornice duhana Rovinj« se odkupi filter stroj skupaj z rezervnimi deli (knjižna vrednost stroja je 4.000.000 S din).

Gasilskemu društvu podjetja je bila odobrena dotacija v višini 2.000 N din.

DS je sprejel sklep o ponovni razdelitvi posojila za gradnjo stanovanjskih hiš in stanovanj ter imenoval za razdelitev sredstev naslednjo komisijo:

Perše Franc
Mislej Tončka
Limovšek Milena

Sprejet je bil sklep, da se izvrši razpis za vodjo nabavne službe (v kolikor ni oz. ne bo nobenih ustreznih oz. odgovarjajočih ponudb.)

Š. Š.

Previjalni avtomat za ovoje ob skrbni negi in strežbi dobro dela. V ozadju — star način previjanja.

Kaj pa naši gasilci?

Ze več mesecev se približuje »usodni« dan nagradnega izleta naših gasilcev in njihovih simpatizerjev. Nekateri gasilski pesimisti v našem kolektivu sicer menijo, da se izlet bliža že par let in — da se bo približeval še naslednjih par. Takim ugibanjem je napravil konec sklep DS. Kot množični organizaciji z jasno začrtanimi cilji in zelo odgovorno nalogo je DS odobril sredstva za njeno nadaljnje uspešno delo. Do sedaj je bilo opravljenega že dosti dela. Priznanje za vse uspehe pa bo poučen izlet v Krško povezan z ogledom kulturnih znamenitosti v tem kraju in njegovi okolici, ter — upajmo s pečenjem ovce v naravi!

Moško desetino čaka namreč še v tem letu obvezno in naporno občinsko tekmovanje, ki bo zahtevalo skrbne priprave. Navdušenje za delo pa si bomo skušali nabrati na izletu v tem vinorodnem okolišu.

Za sedaj edini problem odbora, ki pripravlja ta enodneveni izlet v kraje

znane iz NOV je, tako navdušiti zadostno število članov kolektiva, ki so delali na gasilskem področju, da bi pristali na udeležbo pri izletu. Odbor je sicer odločil kdo ima prednost in je sestavil poimenski spisek, vendar pa bo moral vsak posameznik s svojim podpisom potrditi udeležbo. Toliko o izletu, ki ga pričakujemo z veseljem. Pa tudi sicer gasilec ni treba s solzo v očeh gledati na svoje delo. Opremljenost tovarne s požarnovarnostnimi napravami je dobra in jo še stalno dopolnjujemo. Nadzor za nastanek požara nevarnih mest je izvajan po predpisih. Tako bi stanje lahko ocenili kot zelo zadovoljivo če ne bi prevečkrat pogrešali obhodov in takojšnjega ukrepanja pri opaženih nepravilnostih. To je stvar, ki jo bo treba glede dela naše požarnovarnostne službe čim prej še urediti.

predsednik gasilskega društva
TOSAME D. V.

Dan borcev NOV

4. julij — to je prazničen dan in poln spominov na preteklost. Gorje, lakota, mraz in končno tudi trenutki veselja in radosti. Ta dan ni praznik samo borcev in aktivistov iz časa jugoslovanskih partizanov, ta dan praznujejo tudi vsi Jugoslovani, kateri uživajo sadove 4-letnega boja proti nasilju in zaničevanju. In sedaj ko praznujemo ta veliki dan, predvsem zato, da bi se spomnili velikanskih žrtev, nešteti domov, katere je vojna uničila, neštetih pre mnogih žrtev kazenskih taborišč, se ob tem prazniku zbiramo v partizanskih krajih, da bi vsaj za trenutek oživili tovarštvo, katero lahko doseže le narod, ki si ne da ukazovati tuju.

1.700.000 žrtev je zahtevala vojna v vsej naši domovini. Vse te žrtve so neporušljiv spomenik v zgodovini svetovnega merila.

Zato pa je tem bolj žalostno, ker so še danes ljudje v sredi naše družbe, katerim ni všeč naša družbena ureditev in tako ali drugače zavirajo nadaljno graditev boljšega življenja.

Ti ljudje ne vedo kaj je vojna, lakota, žrtve, hude zime, te ljudi ta veliki čas ni ničesar naučil. Kako se še danes borijo mnogi narodi za svojo svobodo in za samostojnost, pa tudi za najosnovnejše človeške pra-

vice. Ti narodi se učijo pri nas, na naših izkušnjah, da bi enkrat le uživali svobodo, katero si vsakdo želi. Pri nas, ko pa to že vse ima-

Udoben avtobus »Janez« je oskrbel prevoz borcev in aktivistov naše tovarne na zbor v svetovno znani kraj Vače.

mo pa lahko pozabljam tiste, kateri so na račun svojih življenj ali zdravja dali svobodo slehernemu v enaki meri.

Prav zato praznujemo 4. julij, da oživljamo spomine iz NOV. Toda vsakokrat nas je manj in starejši

Borci in aktivisti naše tovarne smo se za 4. julija pridružili borcem Kamniško-Zasavskega odreda, kateri je imel svoj prvi zbor letos v partizanski vasi Vače nad Litijo.

Ze v zgodnjih jutranjih urah so bile polne poti proti Vačam. Od vseh strani so prihajali borci, aktivisti in občani domžalske, kamniške in litijske občine. Stiskanje rok, veseli obrazi, prenekateri solza veselja se je ziskrila ob srečanju borcev, kateri so se postrojili pred častno tribuno. Točno ob 10. uri je bil predan raport narodnemu heroju Francu Poglajnu — Kranjcu, bivšemu komandantu Kamniško-Zasavskega odreda. Po pregledu je komandant pozdravil bivše svoje soborce z vedno našim »Smrt fašizmu«. Po Internacionali je narodni heroj Kranjc do podrobnosti in preprosto orisal vse dogodke in borbe za časa NOV Kamniško Zasavskega odreda. Na to je, invalidski pevski zbor iz Ljubljane zapel več partizanskih pesmi. Po končanem programu se je oglašil še partizanski humorist, kateri je na svoj način prikazal življenje v tistem času. Nato se je razvilo splošno partizansko veselje. Toda naša skupina iz podjetja se je odpravila naprej v Izlake, kjer smo se veselili, in partizanska pesem in spomini na velike čase so nas spremljali do večera, ko smo se vrnili domov.

Nasmejane obraze in sončen dan pred odhodom na zbor ZB kaže ta spominska fotografija

Doseženi rezultati v prvem polletju 1967

Tako kot vsako leto smo tudi za prvo polletje letošnjega leta morali sestaviti periodični obračun in ga dostaviti Službi družbenega knjigovodstva, banki pri kateri imamo kredite, občini in poslovnemu združenju.

S periodičnim obračunom se začasno ugotovi celotni dohodek in začasno razdeli doseženi dohodek.

O periodičnem obračunu morajo razpravljati organi upravljanja. Naš upravni odbor je o periodičnem obračunu razpravljal 17. 7., delavski svet pa 19. 7. 1967. Smatramo za potrebno, da o doseženih rezultatih v grobih obrisih seznanimo tudi celotni kolektiv, čeprav so bili doseženi rezultati že objavljeni na oglasni deski z izvlečki iz zapisnikov sej samoupravnih organov.

Ce primerjamo rezultate, ki smo jih dosegli v letošnjem prvem polletju s planiranimi ugotovimo, da so ti rezultati v glavnem zadovoljivi, razen plačane realizacije, ki je bila dosežena le v višini 98⁰/₁₀₀. Vzrok za nizko doseženo plačano realizacijo leži v slabem plačevanju obveznosti od strani kupcev. Kupci so nam v istem obdobju lanskega leta plačevali v 20 dneh, v letošnjem letu pa povprečno v 30 dneh. Ta pojav je splošen in izhaja v glavnem iz nižjih kreditov, s katerimi razpolagajo gospodarske organizacije, v pretiranem uvozu, kjer se za nakup deviz angažirajo precejšnja dinarska sredstva, v zmanjšanju sredstev namenjenih za zdravstvo in v manjšem dohodku, ki ga v letošnjem letu ustvarja gospodarske organizacije.

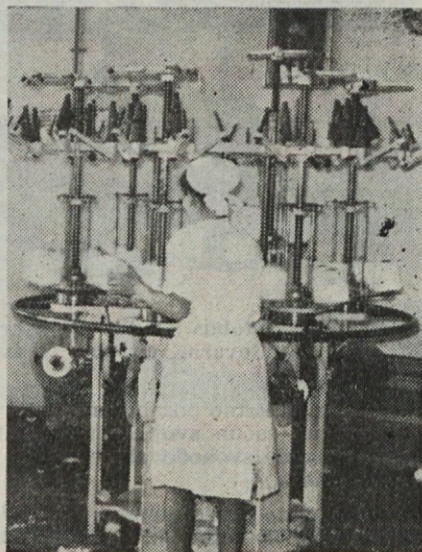
Neto produkt je bil za to obdobje planiran v višini 6,372.550,80 N din, dosežen pa je bil v višini 6,971.465,33 N din, kar je zadovoljivo. Čeprav smo to že večkrat zapisali še enkrat ponavljamo, da je neto produkt nanovo ustvarjena vrednost, ki se v celoti deli med družbo in gospodarsko organizacijo. Čim večji je neto produkt tim večja so tudi naša sredstva, ki jih delimo na osebne dohodeke in sklade ali obratno.

Skupni stroški, ki obremenjujejo celotni dohodek znašajo le 93⁰/₁₀₀ nasproti planiranim in se nanašajo na plačano realizacijo. Dohodek je bil planiran v višini 5,585.311,80 N din, dosežen pa je bil v višini 6,240.394,60 N din in je tako presežen za 12⁰/₁₀₀.

Za osebne dohodeke je bilo planirano 4,038.850,67 N din, doseženo pa 3,937.732,35 N din. Doseženi osebni dohodki so tako nižji od planiranih za 101.118,32 N din, kljub temu pa so za 13⁰/₁₀₀ višji od istega obdobja lanskega leta. Delavski svet je pri

delitvi dohodka vpošteval tudi člen 6 Pravilnika o delitvi dohodka, ker so bili nakazani povečani stroški, ki v polletnem obračunu še niso zajeti in bodo nastopili v drugem polletju letošnjega leta.

Ostane dohodka, to so tista sredstva, ki so namenjena v glavnem za sklade podjetja (koncem leta je treba plačati le še prispevek za Skopje in skupne rezerve gospodarskih organizacij), so bila planirana v višini 1,546.461,13 N din, dosežena pa so bila v višini 2,302.662,25 N din in so tako presežena za 49⁰/₁₀₀.

Dosti skrbi povzročajo pletilkam pletilni stroji

To bi bilo razveseljivo, če bi take rezultate pričakovali tudi v drugem polletju letošnjega leta, saj potrebujemo še mnogo sredstev za modernizacijo naših strojev in naprav in za obratna sredstva. Zaradi predvidenih večjih stroškov in nižjih prodajnih cen za nekatere naše artikule, pa takih rezultatov v drugem polletju ne pričakujemo.

Iz dosedanjega prikaza lahko ugotovimo, da so bili planirani rezultati za prvo polletje 1967 (razen plačane realizacije) doseženi in celo preseženi, če, pa primerjamo te rezultate z lanskim prvim polletjem pa ugotovimo, da so precej slabši od lanskih. Na take rezultate so predvsem vplivali težji pogoji pod katerimi smo poslovali v letošnjem letu. V letošnjem prvem polletju je dosežen nižji neto produkt, dohodek in ostanek dohodka kot v istem obdobju lanskega leta.

V drugem polletju letošnjega leta bo potrebno vložiti maksimum naporov, da se dosežejo rezultati v optimalni višini.

Oglejmo si nekaj drugih podatkov iz sestavljenega poslovnega poročila za prvo polletje letošnjega leta:

- organi upravljanja so zadovoljivo in s polno odgovornostjo reševali vse zadeve, ki spadajo v njihovo pristojnost,
- od 1. 1. do 30. 6. 1967 je prišlo v podjetje 6 delavcev, iz podjetja pa je odšlo 16 delavcev,
- vložena sredstva so se v tem obdobju, z ozirom na isto obdobje lanskega leta močno povečala in sicer osnovna za 26⁰/₁₀₀, obratna pa za 62⁰/₁₀₀. Osnovna sredstva so se povečala v glavnem zaradi revalorizacije, obratna pa z vnašanjem v poslovni sklad po zaključnem računu za leto 1966,
- povprečne zaloge surovin in materiala so sicer porastle, vendar se je vezava dni zmanjšala od 92 na 90 dni,
- tudi zaloge gotovih izdelkov so se povečale in sicer do 12 dni v istem obdobju lanskega leta na 18 dni v letošnjem prvem polletju.

Zaradi pomanjkanja prostora v našem listu smo prikazali le nekatere podatke iz periodičnega obračuna. Za nekatere člane našega kolektiva pa bi bili verjetno zanimivi tudi drugi podatki. Tistim, ki bi to želeli svetujemo, da se obrnejo na strokovne službe, ki bodo podatke rade volje posredovale.

F. R.

Slovenščina in naš časopis

Kakor vsi vemo, je govoriti lahko, nakaj pravilno napisati že težje, napisati v lepem jeziku pa je že umetnost. Vsak časopis, bodisi dnevnik, tednik, strokovni časopis ima korektorja. Njegova naloga je, da vse članke prebere in popravi vse slovnične in jezikovne napake. Zato bi se morali tudi mi spomniti, če imamo tovarniško glasilo »Tosama«, da je potreben korektor, ki bo popravil jezikovne napake v člankih sodelavcev »Tosame«. Ni kriv tisti, ki članek napiše, pač pa odgovorni urednik, če časopis izhaja s temi napakami.

Brati časopis, ki je natiskan v lepem, tekočem jeziku, je pravi užitek. Zato se moramo potruditi, da bo naš časopis natiskan s čim manj napakami, da bomo namesto tujk uporabljali domače izraze, da bo razumljiv vsem in da se ga ne bomo sramovali pokazati tudi drugim.

Te moje vrstice naj ne zvenijo kot kritika, pač pa kot dobronamerne besede uredniškemu odboru »Tosame«.

H. B.

Praznovali smo občinski praznik

Občinski prazniki so odraz delavske in narodne zavesti slovenskega življa. S svojim praznikom obnavljajo naše občine spomin na najmarkantnejši dogodek iz zgodovine bojev za delavske pravice v predvojni Jugoslaviji oziroma za narodni obstop med okupacijo na svojem ozemlju.

Domžalska občina si je za svoj praznik izbrala datum prve diverzantske akcije na svojem območju. To se je zgodilo 27. julija 1941, pičlih pet dni po prvem partizanskem strelu na slovenskem ozemlju. Tako nagla pridružitve narodni vstaji je dokaz, da je okupator zadel na našem območju na narodno in delavsko napredne ljudi, ki so se takoj po okupaciji začeli pripravljati na organiziran odpor. Res je bil že ob koncu maja 1941, torej mesec dni po nemški zasedbi, ustanovljen vojni - revolucionarni komite za kamniško partijsko okrožje. Le-ta je začel takoj organizirati po posameznih krajih skupine, ki so začele zbirati orožje in opremo in pridobivati ljudi za odhod v partizane. 8. julija je bila že izvedena prva organizirana akcija. Skupine po raznih krajih našega območja so popisale hiše s parolami, s katerimi so protestirali proti izseljevanju, okupaciji in odvzemanju narodnih pravic. Devetnajst dni kasneje pa je bila izvedena akcija, ki je prizadejala prvo škodo okupatorju.

Kaj se je torej zgodilo 27. julija 1941? Zgleda, da so spomnili že nekoliko zbledeli, kajti dva vira, iz katerih smo črpali podatke o tej akciji, vsak po svoje opisujeta njen potek. Boris Lenčec piše v Občinskem poročevalcu 20. julija 1966: »Po zboru v smrekovem gozdičku pri radomeljskem mostu je udarna sku-

pina kakih dvajsetih borcev pričela z rušenjem telefonskih drogov in razdiranjem mostu čez Bistrico.« Ivan Vidali pa piše v Občinskem poročevalcu 25. VII. 1964: »V Mengšu za Dolinškom se je zbralo okrog trideset fantov, med njimi tudi narodni heroj Matija Blejec. Ta se je s še enajstimi tovariši odpravil na rušenje telefonske napeljave proti Jaršam in podiranje železniške proge med Jaršami in Domžalami«. Treba bo torej preveriti navedbe različnih virov in ugotoviti dejanski potek akcije, da bi se točno predočil današnjemu in prihodnjemu rodu dogodek, ki ga praznujemo kot občinski praznik.

Vendar pa: kakorkoli in kjerkoli je že ta akcija bila — uspela je. Nemcem in nemčurjem je bilo s tem tudi na našem območju povedano, da nismo vdano sprejeli usodo, ampak da sprejemamo neisprosena in neenak dvoboj. Neopredeljenim in od začetnega terorja preplašenim domačinom pa je dvignila glave in jim pokazala kje je njihovo mesto v tistih težkih časih.

Mnogo jih je po tej akciji odšlo v partizane. 17. avgusta se je na Rašici oblikoval kamniški bataljon, akcije so se množile in odpor je rasel v vseljudo gibanje.

Organiziran punt na samem začetku okupacije, kot tudi hitra rast in uspehi partizanske vojske sta nam po koncu vojne olajšala družbeni razvoj in uveljavljanje lastnih načel pri iskanju gospodarskega in socialnega napredka. Dosegli smo vsekako lepe uspehe povsod. Toda zagnani od vojnih uspehov smo bili v prvih povojnih letih nekoliko zalepti in bolj politični kot gospodarni, ter bolj ekstenzivni kot intenzivni. Neizprosna ekonomika pa je ter-

jala več discipline, reda, samokritike in varčnosti v našem življenju. Zavestno smo to spoznali in se opredelili za ukrepe, ki naj nas tega navadijo. In če bomo vztrajali pri izvajanju teh ukrepov dosledno in odločno, se bomo tudi najbolj odločili tistim, ki so se v najhujših dneh odločili boriti se za boljše pogoje delavskega naroda. Kajti svoboda ni v tem, da ima vsak toliko kolikor poželi, kot smo mislili takoj po vojni, temveč v tem, da ima vsak toliko, kolikor so njegove in naše možnosti. Te možnosti pa se merijo le s pridnostjo in s kvalitetnim delom naših rok in naših glav.

T. L.

Odgovor uredništva na članek »Slovenščina in naš časopis«

Piscu članka in ostalim bralcem smo se dolžni opravičiti za nekatere tiskarske napake, ki so nastale ob tiskanju našega glasila Tosama. Trudili se bomo, posebno še naš tiskarski popravljavec, da v prihodnje ne bo več napak. Glede uporabe tujk se strinjamo s piscem, da bi le-te morale biti zamenjane s slovenskimi izrazi. To seveda ni lahka naloga, dobiti ustrezno domačo besedo, ki bi v celoti lahko nadomestila tujko. Poleg tega pa lahko ugotovljamo v vseh naših časopisih dnevnikih, tednikih, mesečnikih, kakor tudi RTV itd, nešteto tujk. Tudi sam pisec jih v svojem kratkem članku uporablja kot n. pr.: korektor, kritik.

Piscu se zahvaljujemo za njegovo opozorilo in priporočamo, da se tudi sam vključi v uredniški odbor, kjer bo imel priložnost, da prispeva svoj delež pri izpopolnitvi našega glasila.

Od surovine do izdelkov

Bombaž je večkrat vskladiščen. Prvič že na polju, potem v skladiščih velikih odkupnih podjetij nato med transportom in tako naprej, dokler ga ne vskladišči še tovarna, ki je kupila bombaž za svojo predelavo.

Zaradi nasprotujočih si mnenj po svetu, so pred desetimi leti v ZDA raziskali, kako vpliva na predilne lastnosti bombaža daljše vskladiščenje. Da bi dobili neoporečne rezultate, so izmed najstarejših do danes ohranjenih bal na svetu, ki so jih obirali še sužnji leta 1862 izbrali dve, ter ju predelali v prejo. Lastnosti te preje so primerjali z bombažem iz istega razreda (v obeh primerih gre za razred SM), ki so ga obrali v letih 1953,54,55. Rezultat teh poizkusov je jasno pokazal, da se nepokvarjenemu in v suhem skladišču shranjenemu bombažu trdnost

(ki je njegova najvažnejša lastnost) po tolikih letih ni prav nič spremenila. Zaradi ročnega obiranja, ki je boljši a dražji od strojnega, je imela preja spredena iz bombaža letnika 1862 celo lepši izgled. Edina večja sprememba, ki je doletela ta stari bombaž, je bila porumenelost, ki je nastala zaradi starosti.

Nemški strokovnjaki so tudi ugotovili, da ostanejo lastnosti bombaža nespremenjene več let, če je ta vskladiščen v suhem in dobro prezračnem skladišču z lesenim podom. Če pa je pod betonski, morajo biti pod bale podloženi leseni tramovi. Vrste bal ne smejo biti druga poleg druge preveč na tesno, temveč morajo biti med vrstami tako imenovani »hodniki«.

Ker pri nas bombaža ne uporabljamo za predenje in je trdnost bolj drugotnega pomena, bi za skromne

obremenitve pri predelovalnem postopku, enako kot za kontrolirane in zahtevane lastnosti naših izdelkov, ustrezalo tudi najpreprostejše skladišče.

Dejstvo je, da imajo prodajalci bombaža (podjetja) na splošno zelo preprosta skladišča, ki ščitijo bombaž le pred neposrednim dežjem in direktnimi sončnimi žarki. Prav tako imajo v nekaterih predelih ZDA, kjer sicer poredko pada dež, bombaž vskladiščen kar na prostem, tako, da ga lahko poškoduje slana in namoči dež, vendar je za svoje namene tak bombaž še vedno primeren.

Do sedaj obravnavane lastnosti in značilnosti bombaža, so kar dovolj dolg uvod, ki je govoril o naši najvažnejši surovini. Da bo slika o poti bombaža do naših izdelkov bolj jasna in enovita, bo treba kdaj pa kdaj še malo pogledati kam drugam, v kakšno drugo tovarno, ki hoče ali nehoče sodeluje (kooperira) z nami ali pa ne.

(nadaljevanje)

Kadrovske vesti

V ČASU OD 12. VIII. do 11. IX. PRAZNUJEJO SVOJ ROJSTNI DAN:

Konfekcija: 14. 8. Pirnat Ivanka in Zajc Silva, 15. 8. Burja Marija in Cerar Marta, 17. 8. Banko Francika, Morela Milka in Vidregar Marica, 20. 8. Kovač Rozka, 21. 8. Hribar Nada, 25. 8. Gaberšek Slavka in Podbevšek Zinka, 26. 8. Podbevšek Milka, 28. 8. Vodlan Tilka, 31. 8. Grčar Iva, 4. 9. Kump Milka in Sorn Eli, 5. 9. Stupica Franc, 6. 9. Starovašnik Marinka, 8. 9. Kraševc Rozi, 9. 9. Urbanija Irena.

Tkalnica ovojev: 13. 8. Sorn Minika, 19. 8. Strukelj Ivan, 24. 8. Brenčič Marija in Lavrič Francka, 28. 8. Černivec Milka, 1. 9. Kosirnik Ivan, 5. 9. Sršen Marija in Planinc Peter, 6. 9. Vrenjak Marija, 9. 9. Poznič Tončka.

Tkalnica gaze: 20. 8. Korošec Francka, 26. 8. Potočnik Avgust.

Avtomatska tkalnica: 5. 9. Kerč Jože.

Studa: 18. 8. Prislán Kristina.

Pripravljalnica: 29. 8. Lavrič Ljudmila, 16. 8. Prvinšek Janez, 25. 8. Rode Janez, 26. 8. Peterka Marija, 28. 8. Arnuš Rczka, 30. 8. Bizilj Franc in Mihelčič Ivan, 1. 9. Pižem Janez.

Belinica: 25. 8. Zalokar Janez, 26. 8. Vodnjav Jaka, 2. 9. Pivec Peter, 9. 9. Pele Marjan, 10. 9. Pavšek Viktor.

Mikalnica: 15. 8. Sevšek Jernej, 27. 8. Kranjc Olga, 4. 9. Skol Milka, 7. 9. Toman Danica.

Tajništvo: 3. 9. Pichler Regina.

Računovodstvo: 10. 9. Obradovič Jelka.

Komerciala: 3. 9. Jeretina Matija, 9. 9. Jerin Miha.

Pomožni obrati: 30. 8. Dolinšek Jože.

Naše najboljšje želje!

POROČILI STA SE:

Kovačič Marija — por. Pirnat, Juhan Vanda — por. Domitrovič. **Iskrene čestitke!**

V MESECU JULIJU SO SE RODILI:

Kokalj Francu — sin, Gorjup Martinu — sin, Dragar Vinku — sin, Gaberšek Mihaeli in Roku — sin, Volčini Stanetu — sin, Mandelj Mimi — sin, Novak Hermini — hčerka.

Cestitamo staršem — otrokom pa želimo zdravo in krepko rast!

V POKOJ JE ODŠLA:

Strukelj Slavka — snovalka zaposlena v podjetju 23 let.

Zelimo ji obilo zdravja in počitka v zasluženem pokoju!

C. Z.

NEZGODE PRI DELU

DE Konfekcija

Burja Marija, pomočnica strojnika pri stroju za izdelavo damskih vložkov (1. VI. 1967). Pri odstranjevanju nabranega materiala s stroja ji je nož za rezanje mrežice, ki je nameščen na vrtečem se bobnu, poškodoval prst.

DE Tkalnice

Dolenc Justina, tkalka (10. VI. 1697). Ko je na tkalskem stroju hotela popraviti niti pri osnovnem valju jo je po zapestju udarila kovinska hruška, ki teče po ekscentru.

DE Filtri

Mlakar Katarina, strojnik pri stroju za izdelavo filtrov (28. VI. 1967). Ko je šla po oddelku, je stopila na pokrov jaška v podu, ki se je premaknil, tako da je stopila v odprtino in si poškodovala nogo.

Prosenc Marija, nakladalka pri filterih (8. VII. 1967). Nakladalka je hotela s transportnega traku (stroj za izdelavo filtrov) odstraniti prilepljen material, pri tem pa ji je stisnilo prst na roki.

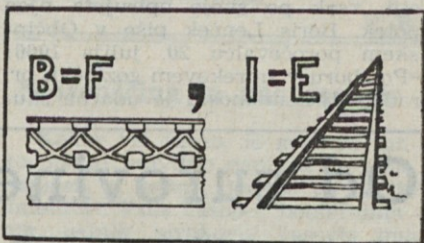
NEZGODE NA POTI

Pižem Terezija, tkalka (26. VI. 1967). V ponesrečenko se je zaletel prehitveajoči motorist, ko je le ta hotela z mopedom prečkati cesto.

Capuder Ivanka, konfekcionerka, (26. VI. 1967). Ko je stopila na kolo je izgubila ravnotežje in padla.

F. V.

Nagradni rebus

Rešitev oddajte do 20. avgusta

VATKA VOTEK IN FILTER FILIP

